

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 17ης Οκτωβρίου 2013 (*)

«Προδικαστική παραπομπή – Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης – Διαβατήριο με βιομετρικά στοιχεία – Ψηφιακά δακτυλικά αποτυπώματα – Κανονισμός (ΕΚ) 2252/2004 – Άρθρο 1, παράγραφος 2 – Κύρος – Νομική βάση – Διαδικασία έκδοσης – Άρθρα 7 και 8 των Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή – Δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα – Αναλογικότητα»

Στην υπόθεση C-291/12,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Verwaltungsgericht Gelsenkirchen (Γερμανία) με απόφαση της 15ης Μαΐου 2012, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 12 Ιουνίου 2012, στο πλαίσιο της δίκης

Michael Schwarz

κατά

Stadt Bochum,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους L. Bay Larsen, πρόεδρο τμήματος, M. Safjan, J. Malenovský (εισηγητή), U. Löhmus, και A. Prechal, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Mengozzi

γραμματέας: K. Malacek, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 13ης Μαρτίου 2013,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- ο M. Schwarz, εκπροσωπούμενος από τον ίδιο, καθώς και από τον W. Nešković, Rechtsanwalt,
- ο Stadt Bochum, εκπροσωπούμενος από την S. Sondermann,
- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον T. Henze και την A. Wiedmann,
- η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna,
- το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκπροσωπούμενο από τους U. Rösslein και P. Schonard,
- το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενο από τον I. Gurov και την Z. Kupčová,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους B. Martenczuk και G. Wils,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 13ης Ιουνίου 2013,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά το κύρος του άρθρου 1, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 2252/2004 του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2004, σχετικά με την καθιέρωση προτύπων για τα χαρακτηριστικά ασφαλείας και τη χρήση βιομετρικών στοιχείων στα διαβατήρια και τα ταξιδιωτικά έγγραφα των κρατών μελών (ΕΕ L 385, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 444/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009 (ΕΕ L 142, σ. 1, και διορθωτικό ΕΕ L 188, σ. 127, στο εξής: κανονισμός 2252/2004).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του M. Schwarz και του Stadt Bochum (Δήμου Bochum), σχετικά με την άρνηση του εν λόγω δήμου να χορηγήσει διαβατήριο στον ενδιαφερόμενο χωρίς ταυτόχρονη λήψη των ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων του τα οποία θα αποθηκεύονταν στο εν λόγω διαβατήριο.

Το νομικό πλαίσιο

3 Η οδηγία 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281, σ. 31), ορίζει στο άρθρο της 2:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

- α) “δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”, κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε φυσικό πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί “το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα”· ως πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί λογίζεται το πρόσωπο εκείνο που μπορεί να προσδιοριστεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από φυσική, βιολογική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική άποψη·
- β) “επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” (επεξεργασία), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιούνται με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων διαδικασιών και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώρηση, η οργάνωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η τροποποίηση, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η ανακοίνωση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, η εναρμόνιση ή ο συνδυασμός, καθώς και το κλείδωμα, η διαγραφή ή η καταστροφή·

[...].».

4 Το άρθρο 7, στοιχείο ε', της οδηγίας 95/46 ορίζει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να γίνεται μόνον εάν:

[...]

- ε) είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση έργου δημοσίου συμφέροντος ή εμπίπτοντος στην άσκηση δημοσίας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο της επεξεργασίας ή στον τρίτο στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα».

5 Οι αιτιολογικές σκέψεις 2, 3 και 8 του κανονισμού 2252/2004 προβλέπουν τα εξής:

- «(2) Τα ελάχιστα πρότυπα ασφαλείας για τα διαβατήρια διατυπώθηκαν με ψήφισμα των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών που συνήλθαν στα πλαίσια του Συμβουλίου την 17η Οκτωβρίου 2000 [το οποίο συμπληρώνει τα ψηφίσματα της 23ης Ιουνίου 1981, της 30ής Ιουνίου 1982, της 14ης Ιουλίου 1986 και της 10ης Ιουλίου 1995 όσον αφορά την ασφάλιση των διαβατηρίων και άλλων ταξιδιωτικών εγγράφων (ΕΕ C 310, σ. 1)]. Είναι πλέον σκόπιμο να βελτιωθεί το εν λόγω ψήφισμα με τη θέσπιση κοινοτικού μέτρου, ώστε να προκύψουν ενισχυμένα και εναρμονισμένα πρότυπα ασφαλείας για τα διαβατήρια και τα ταξιδιωτικά έγγραφα, με σκοπό την καταπολέμηση της πλαστογράφησης και παραποίησης.

Συγχρόνως, ενδείκνυται να ενσωματωθούν βιομετρικά αναγνωριστικά στοιχεία στα διαβατήρια ή στα ταξιδιωτικά έγγραφα, ώστε να προκύπτει αξιόπιστη αντιστοιχία μεταξύ του πραγματικού κατόχου και του εγγράφου.

- (3) Η εναρμόνιση των χαρακτηριστικών ασφαλείας και η ενσωμάτωση βιομετρικών αναγνωριστικών στοιχείων συνιστούν σημαντικό βήμα προς τη χρήση νέων στοιχείων, ενόψει μελλοντικών εξελίξεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με τα οποία αυξάνεται η ασφάλεια των ταξιδιωτικών εγγράφων και καθιερώνεται μια πιο αξιόπιστη αντιστοιχία μεταξύ του κατόχου και του διαβατηρίου ή του ταξιδιωτικού εγγράφου, που συμβάλλει σημαντικά στη μέριμνα για την προστασία από δόλια χρήση του. Στα πλαίσια αυτά είναι σκόπιμο να ληφθούν υπόψη οι προδιαγραφές του Οργανισμού Διεθνούς Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO), ιδίως δε εκείνες που ορίζονται στο έγγραφο αριθ. 9303 το σχετικό με τα αναγνώσιμα από μηχάνημα ταξιδιωτικά έγγραφα.

[...]

- (8) Επί των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που θα υποβάλλονται σε επεξεργασία σε σχέση με διαβατήρια και ταξιδιωτικά έγγραφα, έχει εφαρμογή η οδηγία [95/46]. Θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι κανένα πρόσθετο στοιχείο δεν αποθηκεύεται στο διαβατήριο πέραν εκείνων που προβλέπονται από τον παρόντα κανονισμό και το παράρτημά του, εκτός εάν το στοιχείο αυτό μνημονεύεται στο σχετικό ταξιδιωτικό έγγραφο.»

6 Κατά την αιτιολογική σκέψη 5 του κανονισμού 444/2009:

«Ο κανονισμός [2252/2004] απαιτεί τη συλλογή και αποθήκευση βιομετρικών στοιχείων στο μέσο αποθήκευσης των διαβατηρίων και των ταξιδιωτικών εγγράφων με στόχο την έκδοση τέτοιων εγγράφων. Τούτο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη οιασδήποτε άλλης χρήσης ή αποθήκευσης των δεδομένων αυτών σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία των κρατών μελών. Ο κανονισμός [2252/2004] δεν παρέχει νομική βάση για τη δημιουργία ή διατήρηση βάσεων δεδομένων για την αποθήκευση των δεδομένων αυτών στα κράτη μέλη, θέμα το οποίο υπάγεται αποκλειστικά στην εθνική νομοθεσία.»

7 Κατά το άρθρο 1, παράγραφοι 1 έως 2α, του κανονισμού 2252/2004:

«1. Τα διαβατήρια και ταξιδιωτικά έγγραφα που εκδίδονται τα κράτη μέλη πληρούν τα ελάχιστα πρότυπα ασφαλείας που παρατίθενται στο παράρτημα.

[...]

2. Τα διαβατήρια και τα ταξιδιωτικά έγγραφα περιλαμβάνουν μέσο αποθήκευσης υψηλής ασφαλείας το οποίο περιέχει εικόνα προσώπου. Τα κράτη μέλη περιλαμβάνουν επίσης την ενσωμάτωση δύο επίπεδων δακτυλικών αποτυπωμάτων υπό μορφή που εξασφαλίζει τη διαλειτουργικότητα. Τα δεδομένα ενσωματώνονται κατά τρόπο ασφαλή και το μέσο αποθήκευσης διαθέτει επαρκή χωρητικότητα και ικανότητα προκειμένου να διασφαλίζεται η ακεραιότητα, η γνησιότητα και η εμπιστευτικότητα των δεδομένων.

2α. Τα ακόλουθα πρόσωπα απαλλάσσονται από την υποχρέωση παροχής δακτυλικών αποτυπωμάτων.

α) Παιδιά κάτω των 12 ετών.

[...]

β) πρόσωπα από τα οποία η λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων είναι για σωματικούς λόγους αδύνατη.»

8 Το άρθρο 2, στοιχείο α΄, του κανονισμού αυτού προβλέπει τα εξής:

«Πρόσθετες τεχνικές προδιαγραφές για τα διαβατήρια και τα ταξιδιωτικά έγγραφα [...] θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 5, παράγραφος 2:

α) πρόσθετα χαρακτηριστικά και απαιτήσεις ασφαλείας, περιλαμβανομένων ενισχυμένων προτύπων για την καταπολέμηση της πλαστογράφησης, απομίμησης και παραποίησης·

[...]]».

9 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα εξής:

«Σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 5, παράγραφος 2, μπορεί να αποφασιστεί ότι οι προδιαγραφές του άρθρου 2 είναι απόρρητες και δεν δημοσιεύονται. Στην περίπτωση αυτή, γνωστοποιούνται μόνο σε φορείς που ορίζονται από τα κράτη μέλη ως αρμόδιοι για την εκτύπωση των σχετικών εγγράφων, καθώς και σε πρόσωπα που έχουν λάβει τη δέουσα εξουσιοδότηση από κράτος μέλος ή από την [Ευρωπαϊκή] Επιτροπή.»

10 Κατά το άρθρο 4, παράγραφος 3, του ίδιου κανονισμού:

«Τα βιομετρικά στοιχεία συλλέγονται και αποθηκεύονται στο μέσο αποθήκευσης των διαβατηρίων και των ταξιδιωτικών εγγράφων με στόχο την έκδοση τέτοιων εγγράφων. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, τα βιομετρικά χαρακτηριστικά στα διαβατήρια και τα ταξιδιωτικά έγγραφα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εξακρίβωση:

α) της γνησιότητας του διαβατηρίου ή του ταξιδιωτικού εγγράφου·

β) της ταυτότητας του κατόχου μέσω άμεσα διαθέσιμων συγκρίσιμων χαρακτηριστικών στις περιπτώσεις που είναι υποχρεωτική διά νόμου η επίδειξη διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου.

Ο έλεγχος των πρόσθετων χαρακτηριστικών ασφαλείας διενεργείται με την επιφύλαξη του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, για τη θέσπιση του κοινοτικού κώδικα σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) [ΕΕ L 105, σ. 1)]. Η έλλειψη αντιστοίχισης από μόνη της δεν επηρεάζει την εγκυρότητα του διαβατηρίου ή του ταξιδιωτικού εγγράφου για τους σκοπούς της διέλευσης των εξωτερικών συνόρων.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 11 Ο M. Schwarz ζήτησε από τον Stadt Bochum τη χορήγηση διαβατηρίου, αρνούμενος όμως να υποστεί την υποχρεωτική λήψη των ψηφιακών δακτυλικών του αποτυπωμάτων. Κατόπιν της απόρριψης του αιτήματός του από τον Stadt Bochum, ο M. Schwarz άσκησε προσφυγή ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου ζητώντας του να διατάξει τον εν λόγω δήμο να του χορηγήσει διαβατήριο χωρίς λήψη των ψηφιακών δακτυλικών του αποτυπωμάτων.
- 12 Ενώπιον του δικαστηρίου αυτού, ο M. Schwarz αμφισβήτησε το κύρος του κανονισμού 2252/2004 με τον οποίο επιβάλλεται η υποχρέωση λήψης των ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων των αιτούντων την έκδοση διαβατηρίου. Ο M. Schwarz υποστήριξε ότι ο κανονισμός αυτός δεν στηρίζεται σε κατάλληλη νομική βάση και πάσχει διαδικαστική πλημμέλεια. Επιπλέον, όπως ισχυρίσθηκε, το άρθρο 1, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού προσβάλλει το δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα το οποίο κατοχυρώνεται, αφενός, σε γενικότερο πλαίσιο, στο άρθρο 7 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης) περί του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή και, αφετέρου, πιο συγκεκριμένα, στο άρθρο 8 του Χάρτη.
- 13 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Verwaltungsgericht Gelsenkirchen αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιον του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Είναι έγκυρο το άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού [2252/2004];»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

14 Με το ερώτημά του, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα της απόφασης περί παραπομπής, το εθνικό δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν το άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 2252/2004 στερείται εγκυρότητας λόγω του ότι, πρώτον, ο κανονισμός αυτός στηρίζεται σε ακατάλληλη νομική βάση, δεύτερον, η διαδικασία έκδοσης του εν λόγω κανονισμού πάσχει πλημμέλεια και, τρίτον, το άρθρο 1, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού προσβάλλει ορισμένα θεμελιώδη δικαιώματα των κατόχων διαβατηρίων χορηγούμενων σύμφωνα με τις διατάξεις του.

Επί της νομικής βάσης του κανονισμού 2252/2004

15 Το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν ο κανονισμός 2252/2004 εκδόθηκε βάσει του άρθρου 62, σημείο 2, στοιχείο α', ΕΚ, ενώ η διάταξη αυτή δεν προβλέπει ρητώς αρμοδιότητα ρύθμισης ζητημάτων σχετικών με τα διαβατήρια και τα ταξιδιωτικά έγγραφα που χορηγούνται στους υπηκόους της Ένωσης (στο εξής: διαβατήρια).

16 Συναφώς, επισημαίνεται ότι το άρθρο επί του οποίου στηρίχθηκε η έκδοση του κανονισμού 2252/2004, ήτοι το άρθρο 62, σημείο 2, στοιχείο α', ΕΚ, όπως ίσχυε κατά το διάστημα μεταξύ 1ης Μαΐου 1999 και 30ής Νοεμβρίου 2009, αποτελούσε μέρος του τίτλου IV της Συνθήκης ΕΚ, που επιγράφεται «Θεωρήσεις, άσυλο, μετανάστευση και άλλες πολιτικές σχετικές με την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων». Η διάταξη αυτή προέβλεπε ότι το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κρίνοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 67 ΕΚ, όφειλε να θεσπίσει, εντός πέντε ετών από τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης του Άμστερνταμ, «μέτρα για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών τα οποία καθορίζουν [...] προδιαγραφές και διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούν τα κράτη μέλη κατά τη διενέργεια ελέγχων προσώπων στα εξωτερικά σύνορα».

17 Από το γράμμα του άρθρου 62, σημείο 2, στοιχείο α', ΕΚ σε συνδυασμό με τον σκοπό που επιδίωκε προκύπτει ότι η διάταξη αυτή νομιμοποιούσε το Συμβούλιο να ρυθμίσει τη διενέργεια των ελέγχων που πραγματοποιούνται στα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς εξακρίβωση της ταυτότητας των προσώπων που τα διέρχονται. Στο μέτρο που η εξακρίβωση αυτή περιελάμβανε κατά λογική αναγκαιότητα την υποβολή εγγράφων από τα οποία προκύπτει η ταυτότητα των εν λόγω προσώπων, συνάγεται το συμπέρασμα ότι το άρθρο 62, σημείο 2, στοιχείο α', ΕΚ παρείχε στο Συμβούλιο τη δυνατότητα να θεσπίσει κανονιστικές πράξεις αφορώσεις τέτοια έγγραφα και, ειδικότερα, διαβατήρια.

18 Όσον αφορά το ζήτημα αν το άρθρο αυτό νομιμοποιούσε το Συμβούλιο να θεσπίσει μέτρα καθορίζοντα τις προδιαγραφές των διαβατηρίων και τον τρόπο χορήγησής τους στους υπηκόους της Ένωσης, επισημαίνεται, αφενός, ότι το ίδιο αυτό άρθρο αναφερόταν σε ελέγχους «προσώπων», χωρίς περαιτέρω διευκρινίσεις. Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η διάταξη αυτή δεν αφορούσε μόνον τους υπηκόους τρίτων χωρών, αλλά επίσης τους υπηκόους της Ένωσης και, κατά συνέπεια, και τα διαβατήρια αυτών.

19 Αφετέρου, όπως άλλωστε επιβεβαιώνει η αιτιολογική έκθεση της πρότασης κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση προτύπων για τα χαρακτηριστικά ασφαλείας και τη χρήση βιομετρικών στοιχείων στα διαβατήρια των πολιτών της ΕΕ [COM(2004) 116 τελικό], την οποία υπέβαλε η Επιτροπή, επιβάλλεται η εναρμόνιση των προδιαγραφών ασφαλειας των εν λόγω διαβατηρίων προς αποτροπή του ενδεχομένου τα διαβατήρια αυτά να υστερούν σε σχέση με όσα έχουν επιτευχθεί χάρη στον καθορισμό των τεχνικών προδιαγραφών που ισχύουν για τη θεώρηση ενιαίου τύπου και για τις άδειες διαμονής των υπηκόων τρίτων χωρών. Υπό τις συνθήκες αυτές, ο νομοθέτης της Ένωσης θεωρείται αρμόδιος να προβλέπει ισοδύναμα πρότυπα ασφαλειας για τα διαβατήρια των πολιτών της Ένωσης, στο μέτρο που η αρμοδιότητα αυτή καθιστά δυνατή την καταπολέμηση της πλαστογράφησης και της δόλιας χρήσης διαβατηρίων.

20 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι το άρθρο 62, σημείο 2, στοιχείο α', ΕΚ αποτελούσε κατάλληλη νομική βάση για την έκδοση του κανονισμού 2252/2004 και, ειδικότερα, του άρθρου 1, παράγραφος 2, αυτού.

Επί της διαδικασίας εκδόσεως του κανονισμού 2252/2004

21 Το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν το άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 2252/2004 είναι έγκυρο από πλευράς των δικονομικών επιταγών που προβλέπει το άρθρο 67, παράγραφος 1, ΕΚ. Το αιτούν

δικαστήριο αναφέρεται συναφώς στο επιχείρημα του προσφεύγοντος της κύριας δίκης ότι, αντιθέτως προς τα προβλεπόμενα στην εν λόγῳ διάταξη, δεν πραγματοποιήθηκαν οι απαραίτητες διαβούλευσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο πλαίσιο της νομοθετικής διαδικασίας. Κατά το αιτούν δικαστήριο, η πρόταση της Επιτροπής που υποβλήθηκε στο Κοινοβούλιο προς διαβούλευση προέβλεπε την αποθήκευση εικόνας των ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων στα διαβατήρια ως απλή δυνατότητα των κρατών μελών, η οποία κατόπιν της διαβούλευσης με το Κοινοβούλιο μετατράπηκε σε υποχρέωση. Κατά το αιτούν δικαστήριο επρόκειτο για ουσιαστική μεταβολή, οπότε, βάσει του άρθρου 67 ΕΚ, επιβαλλόταν η εκ νέου διαβούλευση με το Κοινοβούλιο.

- 22 Είναι ωστόσο βέβαιον ότι με τον κανονισμό 444/2009 οι διατάξεις του άρθρου 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 2252/2004, για το οποίο δεν υπήρξε διαβούλευση με το Κοινοβούλιο, αντικαταστάθηκαν από νέες διατάξεις οι οποίες εμμένουν στην υποχρέωση αποθήκευσης της εικόνας των ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων στα διαβατήρια. Λαμβανομένου υπόψη ότι ο κανονισμός 444/2009 έχει εφαρμογή στα πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης και ότι εκδόθηκε σύμφωνα με τη διαδικασία συναπόφασης και, ως εκ τούτου, με την πλήρη συμμετοχή του Κοινοβουλίου ως συναποφασίζοντος με τα λοιπά νομοθετικά όργανα, ο προβαλλόμενος λόγος ακυρότητας αποδεικνύεται αλυσιτελής.

Επί των θεμελιωδών δικαιωμάτων σεβασμού της ιδιωτικής ζωής και προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

- 23 Πρώτον, πρέπει να εξεταστεί αν η λήψη ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων και η αποθήκευσή τους στα διαβατήρια, όπως προβλέπει το άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 2252/2004, συνιστούν προσβολή των δικαιωμάτων σεβασμού της ιδιωτικής ζωής και προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο ερώτημα αυτό, πρέπει να εξακριβωθεί, δεύτερον, αν η εν λόγω προσβολή μπορεί να δικαιολογηθεί.

Επί της ύπαρξης προσβολής

- 24 Το άρθρο 7 του Χάρτη προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι κάθε πρόσωπο δικαιούται σεβασμό της ιδιωτικής ζωής του. Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, του Χάρτη, κάθε πρόσωπο δικαιούται προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν.

- 25 Από τον συνδυασμό των διατάξεων αυτών προκύπτει ότι, καταρχήν, κάθε επεξεργασία από τρίτο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να αποτελέσει προσβολή των εν λόγω δικαιωμάτων.

- 26 Πρέπει ευθύς εξαρχής να υπομνησθεί, αφενός, ότι ο σεβασμός του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή στο πλαίσιο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αφορά κάθε πληροφορία σχετικά με φυσικό πρόσωπο η ταυτότητα του οποίου είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί (αποφάσεις της 9ης Νοεμβρίου 2010, C-92/09 και C-93/09, Volker und Markus Schecke και Eifert, Συλλογή 2010, σ. I-11063, σκέψη 52, καθώς και της 24ης Νοεμβρίου 2011, C-468/10 και C-469/10, ASNEF και FECEMD, Συλλογή 2011, σ. I-12181, σκέψη 42).

- 27 Τα ψηφιακά δακτυλικά αποτυπώματα εμπίπτουν στην έννοια αυτή στο μέτρο που περιέχουν αντικειμενικώς εξατομικευμένες πληροφορίες σχετικά με φυσικά πρόσωπα και καθιστούν δυνατή την εξακρίβωση της ταυτότητάς τους (βλ. συναφώς, μεταξύ άλλων, ΕΔΔΑ, απόφαση S. και Marger κατά Ηνωμένου Βασιλείου της 4ης Δεκεμβρίου 2008, *Recueil des arrêts et décisions* 2008-V, σ. 213, § 68 και 84).

- 28 Αφετέρου, όπως προκύπτει από το άρθρο 2, στοιχείο β', της οδηγίας 95/46, ως επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα νοείται κάθε εργασία που πραγματοποιείται από τρίτο επί των δεδομένων αυτών, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η αποθήκευση, η αναζήτηση πληροφοριών ή η χρήση τους.

- 29 Η εφαρμογή του άρθρου 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 2252/2004 προϋποθέτει ότι οι εθνικές αρχές λαμβάνουν τα ψηφιακά δακτυλικά αποτυπώματα των οικείων προσώπων και ότι τα αποτυπώματα αυτά καταχωρίζονται στο μέσο αποθήκευσης που ενσωματώνεται στο διαβατήριο. Τα μέτρα αυτά πρέπει να νοηθούν, κατά συνέπεια, ως επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

30 Υπό τις συνθήκες αυτές, διαπιστώνεται ότι η εκ μέρους των εθνικών αρχών λήψη και αποθήκευση ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων, όπως αυτές προβλέπονται στο άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 2252/2004, συνιστούν προσβολή των δικαιωμάτων σεβασμού της ιδιωτικής ζωής και προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Συνεπώς, πρέπει να εξεταστεί αν οι προσβολές αυτές είναι δικαιολογημένες.

Επί της δικαιολόγησης

- 31 Από το άρθρο 8, παράγραφος 2, του Χάρτη προκύπτει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μπορούν να τύχουν επεξεργασίας μόνο με συγκατάθεση του ενδιαφερομένου ή με άλλη εκ του νόμου προβλεπόμενη νόμιμη βάση.
- 32 Όσον αφορά, καταρχάς, την προϋπόθεση συγκατάθεσης εκ μέρους των αιτούντων τη χορήγηση διαβατηρίων με λήψη των ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων τους, επισημαίνεται ότι η κατοχή διαβατηρίου είναι εν γένει απαραίτητη στους υπηκόους της Ένωσης ιδίως για τη μετακίνησή τους προς τρίτες χώρες και ότι το έγγραφο αυτό πρέπει να περιλαμβάνει ψηφιακά δακτυλικά αποτυπώματα, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 2252/2004. Στο πλαίσιο αυτό, οι υπήκοοι της Ένωσης που επιθυμούν να πραγματοποιήσουν τέτοιες μετακινήσεις δεν μπορούν να αντιταχθούν ελεύθερα στην επεξεργασία των ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων τους. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι οι αιτούντες τη χορήγηση διαβατηρίου έχουν συγκατατεθεί στην εν λόγω επεξεργασία.
- 33 Όσον αφορά, ακολούθως, τη δικαιολόγηση της επεξεργασίας των ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων με άλλη εκ του νόμου προβλεπόμενη νόμιμη βάση, υπενθυμίζεται ευθύς εξαρχής ότι τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη δεν αποτελούν απόλυτα προνόμια, αλλά πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε σχέση με τη λειτουργία που επιτελούν ως προς το κοινωνικό σύνολο (βλ., συναφώς, αποφάσεις Volker und Markus Schecke και Eifert, προπαρατεθείσα, σκέψη 48, καθώς και της 5ης Μαΐου 2011, C-543/09, Deutsche Telekom, Συλλογή 2001, σ. I-3441, σκέψη 51).
- 34 Πράγματι, το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη δέχεται περιορισμούς στην άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων υπό την προϋπόθεση ότι οι περιορισμοί αυτοί προβλέπονται από τον νόμο, συνάδουν με το βασικό περιεχόμενο των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών και ότι, τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, είναι αναγκαίοι και ανταποκρίνονται πραγματικά σε σκοπούς γενικού συμφέροντος που αναγνωρίζει η Ένωση ή στην ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών των τρίτων.
- 35 Εν προκειμένω, είναι βέβαιον, πρώτον, ότι ο περιορισμός που απορρέει από τη λήψη και αποθήκευση ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων στο πλαίσιο της χορήγησης διαβατηρίων πρέπει να θεωρηθεί προβλεπόμενος από τον νόμο, κατά την έννοια του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, στο μέτρο που το άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 2252/2004 προβλέπει τις εν λόγω εργασίες.
- 36 Όσον αφορά, δεύτερον, τον συνυφασμένο με τον περιορισμό αυτό σκοπό γενικού συμφέροντος, από το άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 2252/2004, σε συνδυασμό με τις αιτιολογικές του σκέψεις 2 και 3, προκύπτει ότι η διάταξη αυτή επιδιώκει δύο συγκεκριμένους σκοπούς, ο πρώτος από τους οποίους συνίσταται στην πρόληψη της πλαστογράφησης των διαβατηρίων και ο δεύτερος στην καταπολέμηση της δόλιας χρήσης τους, ήτοι της χρήσης από άλλα πρόσωπα πλην του νομίμου κατόχου τους.
- 37 Επιδιώκοντας τους εν λόγω σκοπούς, η διάταξη αυτή προσβλέπει επομένως στην αποτροπή, μεταξύ άλλων, της παράνομης εισόδου προσώπων στο έδαφος της Ένωσης.
- 38 Υπό τις περιστάσεις αυτές, διαπιστώνεται ότι το άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 2252/2004 επιδιώκει σκοπό γενικού συμφέροντος αναγνωρίζομενο από την Ένωση.
- 39 Τρίτον, δεν προκύπτει από τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο ούτε άλλωστε υποστηρίχθηκε ότι οι περιορισμοί στην άσκηση των δικαιωμάτων που κατοχυρώνουν τα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη δεν συνάδουν με το ουσιαστικό περιεχόμενο των εν λόγω δικαιωμάτων.
- 40 Τέταρτον, πρέπει να εξακριβωθεί αν οι περιορισμοί των εν λόγω δικαιωμάτων είναι ανάλογοι προς τους σκοπούς που επιδιώκει ο κανονισμός 2252/2004 και, ως εκ τούτου, προς τον σκοπό περί

αποτροπής της παράνομης εισόδου προσώπων στο έδαφος της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να εξεταστεί αν τα μέσα που εφαρμόζονται δυνάμει του κανονισμού αυτού ενδείκνυνται για την εκπλήρωση των σκοπών αυτών και δεν βαίνουν πέραν του αναγκαίου προς τούτο ορίου (βλ. απόφαση Volker und Markus Schecke και Eifert, προπρατεθείσα, σκέψη 74).

- 41 Όσον αφορά το ζήτημα αν το άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 2252/2004 ενδείκνυται για την εκπλήρωση του σκοπού πρόληψης της πλαστογράφησης διαβατηρίων, είναι γεγονός ότι η προβλεπόμενη στη διάταξη αυτή καταχώριση των ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων σε μέσο αποθήκευσης υψηλής ασφάλειας προϋποθέτει υπερσύγχρονη τεχνολογία, οπόταν είναι ικανή να μειώσει τον κίνδυνο πλαστογράφησης των διαβατηρίων και να διευκολύνει τα καθήκοντα των αρχών που είναι επιφορτισμένες με τον έλεγχο της γνησιότητάς τους κατά τη διέλευση των συνόρων.
- 42 Όσον αφορά τον σκοπό περί καταπολέμησης της δόλιας χρήσης των διαβατηρίων, ο M. Schwarz υποστηρίζει ότι η μέθοδος εξακρίβωσης της ταυτότητας μέσω των ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων δεν ενδείκνυται για την εκπλήρωσή του, στο μέτρο που η πρακτική εφαρμογή της χαρακτηρίζεται από σφάλματα. Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι δύο ψηφιακά αντίγραφα δακτυλικών αποτυπωμάτων ουδέποτε συμπίπτουν, τα συστήματα που χρησιμοποιούν τη μέθοδο αυτή δεν είναι αρκούντως ακριβή, με αποτέλεσμα να υπάρχει ένα μη αμελητέο ποσοστό περιπτώσεων στις οποίες κακώς εισήλθαν στο έδαφος της Ένωσης πρόσωπα στα οποία δεν επιτρέπεται η είσοδος και περιπτώσεων στις οποίες κακώς απαγορεύθηκε η είσοδος σε πρόσωπα στα οποία θα έπρεπε να επιτραπεί.
- 43 Συναφώς, πρέπει πάντως να διαπιστωθεί ότι δεν είναι βέβαιον ότι η εν λόγω μέθοδος δεν είναι πλήρως αξιόπιστη. Συγκεκριμένα, αφενός, ναι μεν η μέθοδος αυτή δεν αποκλείει εντελώς τις περιπτώσεις εσφαλμένης έγκρισης της διέλευσης των συνόρων από πρόσωπα στα οποία δεν επιτρέπεται η είσοδος στο έδαφος της Ένωσης, πλην όμως μειώνει σημαντικά τον κίνδυνο τέτοιων εσφαλμένων εγκρίσεων εισόδου ο οποίος θα υφίστατο σε περίπτωση μη εφαρμογής της.
- 44 Αφετέρου, μολονότι η εφαρμογή της μεθόδου εξακρίβωσης της ταυτότητας μέσω ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων ενέχει όντως τον κίνδυνο να αποκλεισθεί κατ' εξαίρεση και εσφαλμένα η είσοδος σε πρόσωπα στα οποία θα έπρεπε να επιτραπεί, τούτο δεν μεταβάλλει το γεγονός ότι η μη αντιστοιχία των ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων του κατόχου του διαβατηρίου με τα στοιχεία που έχουν ενταχθεί στο έγγραφο αυτό δεν συνεπάγεται, όπως προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 2252/2004, αυτόματο αποκλεισμό της εισόδου του ενδιαφερομένου στο έδαφος της Ένωσης. Αυτή η έλλειψη αντιστοιχίας έχει ως μοναδική συνέπεια την κινητοποίηση των αρμόδιων αρχών σε σχέση με το οικείο πρόσωπο και την εκ μέρους τους διενέργεια ενδελεχούς ελέγχου προς οριστική εξακρίβωση της ταυτότητάς του.
- 45 Κατόπιν του συνόλου των ανωτέρω σκέψεων, διαπιστώνεται ότι η λήψη και η αποθήκευση των ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων, όπως αυτές προβλέπονται στο άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 2252/2004, αποτελούν πρόσφορα μέτρα εκπλήρωσης των επιδιωκόμενων με τον κανονισμό σκοπών και, ως εκ τούτου, του σκοπού αποτροπής της παράνομης εισόδου προσώπων στο έδαφος της Ένωσης.
- 46 Όσον αφορά, ακολούθως, την εξέταση της αναγκαιότητας της εν λόγω επεξεργασίας δεδομένων, ο νομοθέτης οφείλει, μεταξύ άλλων, να εξακριβώσει αν μπορούν να προβλεφθούν μέτρα τα οποία θίγουν σε μικρότερο βαθμό τα προστατευόμενα στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη δικαιώματα συμβάλλοντας συγχρόνως αποτελεσματικά στην εκπλήρωση των επιδιωκόμενων με την επίμαχη ρύθμιση της Ένωσης σκοπών (βλ., συναφώς, απόφαση Volker und Markus Schecke και Eifert, προπαρατεθείσα, σκέψη 86).
- 47 Στο πλαίσιο αυτό, όσον αφορά τον σκοπό προστασίας των διαβατηρίων από δόλια χρήση, πρέπει να εξεταστεί, πρώτον, αν το μέτρο λήψης ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων θίγει τα επίμαχα δικαιώματα σε βαθμό που βαίνει πέραν του αναγκαίου για την εκπλήρωση του εν λόγω σκοπού ορίου.
- 48 Συναφώς, υπενθυμίζεται, αφενός, ότι λήψη αποτυπωμάτων γίνεται από δύο δάκτυλα. Η διαδικασία αυτή πραγματοποιείται παρουσία άλλων προσώπων, οπόταν δεν πρόκειται για κατ' ιδίαν πράξη. Επιπλέον, η εν λόγω διαδικασία, όπως και η διαδικασία λήψης φωτογραφίας προσώπου, δεν είναι ιδιαίτερα δυσάρεστη σωματικά ή ψυχολογικά.

- 49 Βεβαίως, η λήψη ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων είναι μια επιπλέον πράξη σε σχέση με τη λήψη φωτογραφίας προσώπου. Εντούτοις, ο συνδυασμός δύο πράξεων για την ταυτοποίηση προσώπων δεν μπορεί a priori να θεωρηθεί ότι θίγει, αφ' εαυτού, τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη περισσότερο από όσο θα τα έθιγε μεμονωμένα καθεμία από τις πράξεις αυτές.
- 50 Ως εκ τούτου, όσον αφορά την υπόθεση της κύριας δίκης, από κανένα εκ των στοιχείων της δικογραφίας που υποβλήθηκε στην κρίση του Δικαστηρίου δεν προκύπτει ότι ο συνδυασμός της λήψης ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων και φωτογραφίας προσώπου θίγει, άνευ ετέρου, σε μεγαλύτερο βαθμό τα εν λόγω δικαιώματα.
- 51 Αφετέρου, επισημαίνεται ότι η μοναδική πραγματική εναλλακτική της λήψης ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων λύση που προβλήθηκε κατά την ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασία είναι η λήψη εικόνας της ίριδας του ματιού. Από κανένα σημείο της υποβληθείσας στο Δικαστήριο δικογραφίας όμως δεν προκύπτει ότι η διαδικασία αυτή θίγει τα προστατευόμενα από τα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη δικαιώματα λιγότερο από τη λήψη ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων.
- 52 Περαιτέρω, όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των δύο αυτών τελευταίων μεθόδων, είναι γεγονός ότι το τεχνολογικό επίπεδο της μεθόδου που στηρίζεται στην αναγνώριση της ίριδας δεν είναι εξίσου υψηλό με εκείνο της μεθόδου που στηρίζεται στη λήψη ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων. Εξάλλου, η αναγνώριση της ίριδας αποτελεί σήμερα διαδικασία με σαφώς υψηλότερο κόστος έναντι της σύγκρισης των ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων και, ως εκ τούτου, ενδείκνυται λιγότερο για γενικευμένη χρήση.
- 53 Υπό τις συνθήκες αυτές, διαπιστώνεται ότι δεν έχει περιέλθει σε γνώση του Δικαστηρίου η ύπαρξη μέτρων τα οποία δύνανται να συμβάλουν αρκούντως αποφασιστικά στον σκοπό προστασίας των διαβατηρίων από δόλια χρήση και συγχρόνως θίγουν τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη σε μικρότερο βαθμό έναντι της μεθόδου που στηρίζεται στη λήψη ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων.
- 54 Δεύτερον, για να δικαιολογηθεί το άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 2252/2004 από πλευράς του εν λόγω σκοπού, πρέπει επιπλέον να μην συνεπάγεται την επεξεργασία των ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων κατά τρόπο βαίνοντα πέραν του αναγκαίου για την εκπλήρωση του σκοπού αυτού ορίου.
- 55 Συναφώς, επισημαίνεται ότι ο νομοθέτης πρέπει να παρέχει ειδικές εγγυήσεις για την αποτελεσματική προστασία των οικείων δεδομένων από κάθε είδους ακατάλληλη και καταχρηστική επεξεργασία (βλ., συναφώς, ΕΔΔΑ, προαναφερθείσα απόφαση S. και Marper κατά Ηνωμένου Βασιλείου, § 103).
- 56 Πρέπει να τονιστεί επ' αυτού, αφενός, ότι το άρθρο 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 2252/2004 διευκρινίζει σαφώς ότι τα ψηφιακά δακτυλικά αποτυπώματα χρησιμοποιούνται με μοναδικό σκοπό την εξακρίβωση της γνησιότητας του διαβατηρίου και της ταυτότητας του κατόχου του.
- 57 Αφετέρου, ο κανονισμός αυτός εξασφαλίζει προστασία από τον κίνδυνο ανάγνωσης των δεδομένων που περιέχουν ψηφιακά δακτυλικά αποτυπώματα από μη εγκεκριμένα πρόσωπα. Συναφώς, από το άρθρο 1, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού προκύπτει ότι τα οικεία στοιχεία καταχωρούνται σε υψηλής ασφάλειας μέσο αποθήκευσης ενσωματωμένο στο διαβατήριο.
- 58 Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται πάντως, στην προκειμένη περίπτωση, επί της αναλογικότητας του άρθρου 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 2252/2004, δεδομένου του κινδύνου, μετά τη λήψη των ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων κατ' εφαρμογήν της διάταξης αυτής, τα εν λόγω υψηλής ποιότητας δεδομένα να αποθηκεύονται, ενδεχομένως συγκεντρωτικά, και να χρησιμοποιούνται για άλλους σκοπούς πέραν των προβλεπόμενων στον οικείο κανονισμό.
- 59 Επισημαίνεται επί του σημείου αυτού ότι σαφώς τα ψηφιακά δακτυλικά αποτυπώματα έχουν ιδιαίτερο ρόλο στον προσδιορισμό της ταυτότητας των προσώπων εν γένει. Συναφώς, οι τεχνικές ταυτοποίησης που στηρίζονται στη σύγκριση ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων που λαμβάνονται σε συγκεκριμένο τόπο με εκείνα που έχουν αποθηκευθεί σε βάση δεδομένων καθιστούν δυνατή την

εξακρίβωση της παρουσίας συγκεκριμένου προσώπου στον εν λόγω τόπο είτε στο πλαίσιο έρευνας σε ποινική υπόθεση είτε για τον έμμεσο έλεγχο του εν λόγω προσώπου.

- 60 Υπενθυμίζεται ωστόσο ότι το άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 2252/2004 προβλέπει την αποθήκευση των ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων μόνον εντός του ίδιου του διαβατηρίου, το οποίο εξακολουθεί να ανήκει αποκλειστικώς στον κάτοχό του.
- 61 Στο μέτρο που ο εν λόγω κανονισμός δεν προβλέπει καμία άλλη μορφή και κανένα άλλο μέσο αποθήκευσης των οικείων ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων, δεν μπορεί να ερμηνευθεί, όπως τονίζεται στην αιτιολογική σκέψη 5 του κανονισμού 444/2009, υπό την έννοια ότι συνιστά, αυτός καθεαυτόν, νομική βάση για ενδεχόμενη συγκεντρωτική επεξεργασία των δεδομένων που συλλέγονται βάσει των διατάξεών του ή για χρήση των δεδομένων αυτών με άλλο σκοπό πλην του σκοπού αποτροπής της παράνομης εισόδου προσώπων στο έδαφος της Ένωσης.
- 62 Υπό τις περιστάσεις αυτές, οι εκτιμήσεις του αιτούντος δικαστηρίου περί των κινδύνων που συνδέονται με ενδεχόμενη συγκεντρωτική επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων δεν είναι, εν πάσῃ περιπτώσει, ικανά να θίξουν το κύρος του κανονισμού αυτού και θα έπρεπε, εφόσον παραστεί ανάγκη, να εξεταστούν στο πλαίσιο μιας ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων προσφυγής κατά νομοθετικής διάταξης προβλέπουσας τη σε συγκεντρωτική βάση επεξεργασία των ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων.
- 63 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω σκέψεων, διαπιστώνεται ότι το άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 2252/2004 δεν συνεπάγεται επεξεργασία των ψηφιακών δακτυλικών αποτυπωμάτων κατά τρόπο βαίνοντα πέραν του αναγκαίου ορίου για την εκπλήρωση του σκοπού προστασίας των διαβατηρίων από δόλια χρήση.
- 64 Κατά συνέπεια, η απορρέουσα από το άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 2252/2004 προσβολή των επίμαχων δικαιωμάτων δικαιολογείται από τον σκοπό προστασίας των διαβατηρίων από δόλια χρήση.
- 65 Υπό τις περιστάσεις αυτές, παρέλκει η εξέταση της αναγκαιότητας των εφαρμοζόμενων βάσει του κανονισμού αυτού μέσων σε σχέση με τον άλλο σκοπό, ήτοι τον σκοπό περί πρόληψης της πλαστογράφησης διαβατηρίων.
- 66 Κατόπιν του συνόλου των ανωτέρω σκέψεων, στο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι από την εξέτασή του δεν προέκυψαν στοιχεία δυνάμενα να θίξουν το κύρος του άρθρου 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 2252/2004.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 67 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφαίνεται:

Από την εξέταση του προδικαστικού ερωτήματος δεν προέκυψαν στοιχεία δυνάμενα να θίξουν το κύρος του άρθρου 1, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 2252/2004 του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2004, σχετικά με την καθιέρωση προτύπων για τα χαρακτηριστικά ασφαλείας και τη χρήση βιομετρικών στοιχείων στα διαβατήρια και τα ταξιδιωτικά έγγραφα των κρατών μελών, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 444/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009.

(υπογραφές)

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.